

Komentarz na Liturgię Męki Pańskiej Wielki Piątek

WPROWADZENIE W WIELKI PIĄTEK I LITURGIĘ MĘKI PAŃSKIEJ

Chrystus, pojmany nocą w ogrodzie Getsemani, przez ostatnie godziny, bity i opluwany, bez czci i szacunku prowadzony był ulicami Jerozolimy. Ostatnim przystankiem na tej bolesnej i męczącej drodze było Miejsce Czaszki, czyli wzgórze Golgota.

Dzisiejszy dzień jest przepelniony atmosferą głębokiego smutku i żałoby, ze względu na męki i cierpienia, jakich doznał nasz Pan. I choć Wielki Post zakończył się już wczoraj, w Tradycji Kościoła, zachowuje się post również w Wielki Piątek, a także zaleca się w Wielką Sobotę. Jest to znak udziału w Ofierze Pana Jezusa i wskazuje, że nadeszły dni, w których *zabrano Pana Młodego* (por. Łk 5,35).

Znakiem szczególnym Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty, jest nieobecność wszelkich celebracji sakramentalnych. Uczniowie Chrystusa trwają na modlitwie, gromadzą się na Liturgii Godzin i adoracji, celebują Mękę i Krzyż, ale nie sprawują sakramentów. Tradycja ta sięga czasów pierwotnego Kościoła. Surowość jest widoczna również w wystroju świątyni. Brak jest dzisiaj kwiatów, nie ma muzyki ani dźwięków dzwonków, ołtarz jest obnażony, a tabernakulum otwarte i puste.

Ale godzina śmierci Jezusa sprawowana jest przez Kościół, jako godzina zwycięstwa. Liturgia Wielkiego Piątku, którą za chwilę rozpoczniemy, mimo swej surowej prostoty, tworzy nastrój podniosłej celebracji. Składa się Ona

z trzech zasadniczych części: Liturgii Słowa, Adoracji Krzyża oraz Komunii Eucharystycznej. Dodatkowo, rozpoczyna się Ona wymownym gestem. Kapłani po przyjsciu w ciszy do ołtarza padają na twarz w geście tak zwanej prostracji, będącej wyrazem największego uniżenia wobec Boga, zaś wszyscy zgromadzeni klękają i trwają w głębokiej ciszy, w postawie pokory i modlitewnego skupienia, na które zasługuje Tajemnica Wielkiego Piątku.

LITURGIA SŁOWA

Prorok Izajasz, którego słowa za chwilę usłyszymy, świadom jest, że ogłasza coś niesamowitego, a zarazem tajemniczego. Żydzi, którzy przez wieki słuchali tych słów, nie potrafili przyjąć, że odnoszą się one do Chrystusa. Jezus umiera na Krzyżu, jako prawdziwy Baranek Paschalny prowadzony na rzeź, umiera, jako zapowiadany Sługa Boży, który swoimi cierpieniami ma zbawić wielu i zostać wyniesiony do chwały przez Boga Ojca.

Dzięki Swojej postawie, jak pisze święty Paweł, Jezus Chrystus stał się dla nas Najwyższym Kapłanem, najpewniejszym pośrednikiem na drodze do Boga, bowiem nieustannie wznosi swe ramiona do Ojca, aby wstawiać się za nami.

Centrum Liturgii Słowa, stanowi opis wydarzeń wielkopiątkowych – czytanie Męki naszego Pana Jezusa Chrystusa. Święty Jan, który jako jedyny Uczeń nie odstąpił od Jezusa podczas drogi na Golgotę i był obecny pod Krzyżem, ze szczegółami i największą dokładnością opisał tamte wydarzenia. Zwraca on szczególną uwagę na aspekt świadomej i niepozbawionej sensu śmierci Zbawiciela, który umierając na krzyżu, spełnia proroctwa i zapowiedzi o Odkupieniu rodzaju ludzkiego.

MODLITWA POWSZECHNA

Na zakończenie Liturgii Słowa zostanie wzniesiona ku Bogu uroczysta Modlitwa Powszechna. Opiera się ona na wierze, że Jezus Chrystus, który złożył swoje życie w ofierze dla zbawienia wszystkich ludzi, stoi teraz przed obliczem Ojca w Niebie, jako ten, który nieustannie wstawia się za nami.

Dzisiejsza modlitwa jest prawdziwie powszechna, bowiem obejmuje wszystkich ludzi, wierzących i niewierzących – każdy bowiem człowiek został ukochany do końca przez Boga Ojca i za każdego człowieka Syn Boży oddał swe życie. W tej godzinie łaski i miłosierdzia, nie ma na ziemi człowieka, który byłby samotny czy zapomniany – nikt nie zostaje wykluczony z tej modlitwy, bowiem wszyscy jesteśmy objęci miłością Chrystusa i Kościoła.

Modlitwa złożona jest z dziesięciu wezwań. Jej forma pochodzi ze starożytności chrześcijańskiej. Najpierw diakon/kapłan śpiewem ogłosi intencję danej modlitwy. Przez chwilę pozostaniemy w modlitewnej ciszy, a następnie celebrans, zbierając naszą modlitwę w danej intencji przedstawi ją Bogu.

- I. Za Kościół Święty
- II. Za Papieża
- III. Za wszystkie stany Kościoła
- IV. Za Katechumenów
- V. O jedność Chrześcijan
- VI. Za Żydów
- VII. Za niewierzących w Chrystusa
- VIII. Za niewierzących w Boga
- IX. Za rządzących państwami
- X. Za strapionych i cierpiących

ADORACJA KRZYŻA

Cała Liturgia Słowa wprowadziła nas w sens tajemnicy Męki i Zmartwychwstania Jezusa. Za chwilę będzie miało miejsce uroczyste wzniesienie i adoracja Drzewa Krzyża, znaku naszego zbawienia. To centralna chwila w trakcie całej liturgii Wielkiego Piątku.

Celebrans, odsłaniając stopniowo ukrzyżowanego Jezusa, każdorazowo uniesie wysoko Krzyż, na znak wywyższenia Chrystusa, który tym samym przyciągnął wszystkich do siebie i zebrał na nowo rozproszone dzieci Boże. Odsłanianiu Krzyża towarzyszyć będzie śpiew aklamacji *Oto drzewo Krzyża...*, my zaś stojąc, odpowiemy słowami *Pójdźmy z pokłonem*, po czym uklękniemy w ciszy. Po całkowitym odsłonięciu Drzewa Krzyża, do osobistej adoracji podejść najpierw kapłani i służba liturgiczna, a następnie wszyscy zgromadzeni wierni.

KOMUNIA ŚWIĘTA

Od uczczenia Krzyża, liturgia Wielkiego Piątku prowadzi nas do stołu eucharystycznego, który na czas Komunii Świętej znów zostaje nakryty obrusem. Kościół chce nam bowiem uświadomić, że między Ofiarą na Krzyżu a Eucharystią, istnieje ścisły i nierozzerwalny związek. Za chwilę bowiem, kapłan ukaże nam już nie drzewo Krzyża, ale Ciało żyjącego Chrystusa.

Komunia Święta, którą dzisiaj przyjmujemy, pochodzi z darów konsekrowanych podczas wczorajszej Mszy Wieczerzy Pańskiej. Jest Ona owocem, który dojrzał na Drzewie Krzyża, na drzewie nowego i nieśmiertelnego życia, owocem złożonym w ofierze za nas i dla nas.

PROCESJA DO GROBU PAŃSKIEGO

Za chwilę, Najświętszy Sakrament, zostanie przy wtórze pieśni i kołatek, uroczyście przeniesiony do Bożego Grobu. Jest to ostatni akcent liturgii Wielkiego Piątku.

W naszych sercach powinniśmy teraz żywić uczucia spokojnego trwania w Bożym pokoju, głębokiej ufności w wypełnienie zapowiedzi Pisma i obietnic samego Chrystusa, że Bóg otoczy chwałą Sprawiedliwego i da Mu pełnię życia, a wraz z Nim, również i nam (por. J 17,1-2).

Misterium Chrystusa spoczywającego w grobie, staje się także zachętą do ucieczki od ogłuszającego hałasu nowoczesnego świata, które nie zna chwil milczenia. Chrystus spoczywający w Grobie Pańskim wzywa nas do zatrzymania się w zgiełku świata i do refleksji nad swoim życiem. Zachęca nas również do przebywania przy Nim, skrytym w Najświętszym Sakramencie, sam na sam.